УДК 94(540:569.4):327.5(53)»195»
DOI https://doi.org/10.24919/2308-4863/83-1-5

Оксана ГОРБАЧИК,
orcid.org/0000-0001-6671-2025
кандидатка історичних наук,
доцентка кафедри всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Дрогобич, Львівська область, Україна) oksa7803@gmail.com

ЕВОЛЮЦІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ІНДІЇ У ВІДНОСИНАХ З ПАЛЕСТИНОЮ ТА ІЗРАЇЛЕМ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XX СТОЛІТТЯ

Метою дослідження є аналіз еволюції зовнішньої політики Індії у відносинах з Палестиною та Ізраїлем у другій половині XX століття. Особлива увага приділяється трансформаціям, які відбувалися в позиції Індії щодо арабо-ізраїльського конфлікту, ролі геополітичних, економічних та ідеологічних чинників у формуванні її дипломатичних підходів.

Методологія дослідження передбачає аналіз історичних документів, дипломатичних угод, виступів індійських лідерів, а також політичних декларацій Індії щодо арабо-ізраїльського конфлікту. Використовуються історичний підхід для вивчення змін у політиці Індії на тлі глобальних і регіональних подій, а також порівняльний аналіз для дослідження балансу у відносинах з Палестиною та Ізраїлем.

Наукова новизна статті полягає в комплексному аналізі динамічних змін позиції Індії щодо арабо-ізраїльського конфлікту в контексті глобальних геополітичних процесів. Дослідження розкриває унікальні аспекти зовнішньополітичних стратегій Індії, включаючи перехід від її активної підтримки палестинського руху до поступового налагодження дипломатичних відносин з Ізраїлем, що є важливим для розуміння сучасної політики країни.

Висновки. Зовнішня політика Республіки Індія після здобуття незалежності у 1947 році була значною мірою сформована прем'єр-міністром Джавахарлалом Неру, який започаткував антиколоніальний та антиімперіалістичний Рух неприєднання. Впродовж більшої частини другої половини XX століття Індія офіційно підтримувала Палестину та утримувалася від встановлення дипломатичних відносин з Ізраїлем, щоби зберегти свої відносини з арабськими країнами та здобути підтримку мусульманської меншини в країні. Водночас індійські лідери поступово визнавали важливість Ізраїлю як стратегічного партнера, особливо в питаннях військових технологій і торгівлі. Попри налагодження відносин з Ізраїлем, Індія продовжує офіційно підтримувати палестинське питання. Вона заявляє про свою прихильність до «рішення двох держав» і виступає за мирне врегулювання конфлікту, що показує прагнення Індії зберігати баланс у відносинах між двома сторонами конфлікту. Отже, еволюція зовнішньої політики Індії щодо Палестини та Ізраїлю в другій половині XX століття відображає зміни в міжнародних умовах, а також внутрішні стратегічні й економічні інтереси країни.

Ключові слова: *Індія, Палестина, Ізраїль, Організація Об'єднаних Націй (ООН), арабо-ізраїльський конфлікт.*

Oksana HORBACHYK,
orcid.org/0000-0001-6671-2025
PhD (History),
Associate Professor at the Departament of the World History and Special Historical Disciplines
Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University
(Drohobych, Lviv region, Ukraine) oksa7803@gmail.com

EVOLUTION OF INDIA'S FOREIGN POLICY TOWARDS PALESTINE AND ISRAEL IN THE SECOND HALF OF THE TWENTIETH CENTURY

The purpose *of the study is to analyse the evolution of India's foreign policy towards Palestine and Israel in the second half of the twentieth century. Particular attention is paid to the transformations that took place in India's position on the Arab-Israeli conflict, the role of geopolitical, economic and ideological factors in shaping its diplomatic approaches.* ***The research methodology*** *involves analysing historical documents, diplomatic agreements, speeches by Indian leaders, and India's political declarations on the Arab-Israeli conflict. The historical approach is used to study changes in India's policy against the background of global and regional events, as well as comparative analysis to study the balance in relations with Palestine and Israel.* ***The scientific novelty*** *of the article lies in a comprehensive analysis of the dynamic changes in India's position on the Arab-Israeli conflict in the context of global geopolitical processes. The study reveals unique aspects of India's foreign policy strategies, including the transition from its active support of the Palestinian movement to the gradual establishment of diplomatic relations with Israel, which is important for understanding the country's current policy.*

Conclusions. *The foreign policy of the Republic of India after gaining independence in 1947 was largely shaped by Prime Minister Jawaharlal Nehru, who launched the anti-colonial and anti-imperialist Non-Aligned Movement. For most of the second half of the 20th century, India officially supported Palestine and refrained from establishing diplomatic relations with Israel in order to preserve its relations with Arab countries and gain the support of the country's Muslim minority. At the same time, Indian leaders have gradually recognised the importance of Israel as a strategic partner, especially in military technology and trade. Despite improving relations with Israel, India continues to officially support the Palestinian issue. It declares its commitment to a 'two-state solution' and advocates a peaceful settlement of the conflict, which shows India's desire to maintain a balance in relations between the two sides of the conflict. Thus, the evolution of India's foreign policy towards Palestine and Israel in the second half of the twentieth century reflects changes in the international environment, as well as the country's internal strategic and economic interests.*

Key words: *India, Palestine, Israel, United Nations (UN), Arab-Israeli conflict.*

Постановка проблеми. Тема дослідження є досить важливою та актуальною з огляду на складний і динамічний характер міжнародних відносин цього періоду. Зовнішня політика Індії щодо конфлікту між Ізраїлем та Палестиною відображає її прагнення балансувати між національними інтересами, міжнародною стабільністю та зобов'язаннями перед рухами, що боролися за незалежність, особливо зважаючи на її лідерство в русі неприєднання. У другій половині XX століття Республіка Індія відігравала значну роль у Русі неприєднання, який протистояв колоніальним впливам та блоковому антагонізмові. Її позиція у відносинах з Ізраїлем та Палестиною була символом цих ідеологічних прагнень і балансу між Сходом і Заходом. Упродовж зазначеного періоду зовнішня політика Індії еволюціонувала від чіткої підтримки палестинської справи та арабського світу до більш прагматичних підходів, включаючи встановлення дипломатичних відносин з Ізраїлем у 1992 році. Ситуація на Близькому Сході є визначальною для глобальної безпеки. Вивчення зовнішньополітичного курсу Індії стосовно цього регіону надає розуміння її ролі в міжнародних зусиллях зі встановлення миру і стабільності. Еволюція позиції Індії щодо ізраїльсько-палестинського конфлікту має відлуння в її сучасній зовнішній політиці, зокрема у відносинах із мусульманськими країнами та країнами Заходу, а також в контексті нових геополітичних викликів. Таким чином, дослідження цієї теми дозволяє розкрити вплив історичних змін у зовнішній політиці Індії на її сучасне міжнародне позиціонування і взаємодію з головними акторами на Близькому Сході.

Аналіз досліджень. Дослідження з даної теми висвітлюють різні етапи та аспекти міжнародних відносин, зосереджуючись на кількох основних напрямах: політичній позиції Індії на глобальній арені, її відносинах з Близьким Сходом, ролі в Русі неприєднання, а також дипломатичні відносини з Ізраїлем та підтримку палестинського питання. Погляди першого прем'єр-міністра Індії Джавахарлала Неру, який рішуче підтримував арабські країни, включаючи Палестину, вивчав індійський дипломат і науковець Пінак Ранджан Чакравarті (Chakravarty, 2017). Такі дослідники з Індії, як Сатья Пракаш Даш (Dash, 2024) та Чінмая Гарехан (Gharekhan, 2014) фокусуються на стратегічних аспектах сучасних індійсько-ізраїльських відносин, зокрема на військових контрактах і технологічних партнерствах. Водночас вони звертають увагу на прагматизм у сучасній зовнішній політиці Індії та її спробу зберегти баланс між підтримкою традиційних союзників в арабському світі та поглибленням відносин з Ізраїлем. Дослідженням геополітичних змін після розпаду Радянського Союзу та наслідках впливу США в індійсько-ізраїльських стосунках займався нідерландський науковець Ніколя Бларель (Blarel, 2014).

В історіографії відсутні праці українських істориків, які би комплексно досліджували еволюцію зовнішньої політики Індії у відносинах з Палестиною та Ізраїлем у другій половині XX століття. В основному дослідження цієї проблематики здійснювалися зарубіжними істориками та політологами, особливо індійськими й ізраїльськими авторами, а також науковцями з інших країн.

Мета статті – аналіз еволюції зовнішньої політики Індії у відносинах з Палестиною та Ізраїлем у другій половині XX століття. Особлива увага приділяється трансформаціям, які відбувалися в позиції Індії щодо арабо-ізраїльського конфлікту, ролі геополітичних, економічних та ідеологічних чинників у формуванні її дипломатичних підходів.

Виклад основного матеріалу. Питання Палестини турбувало індійських лідерів задовго до здобуття незалежності в серпні 1947 року і проголошення держави Ізраїль у травні 1948 року. У той час індійський національний рух, представлений Індійським Національним Конгресом (ІНК), виступав проти поділу Палестини і створення держави Ізраїль (Blarel, 2014). Побіжно, один із керівників індійського національного руху, Махатма Ганді негативно висловлювався щодо сприяння

англійців у створенні єврейського національного осередку в Палестині. У статті «Євреї в Палестині», опублікованій в журналі «Харіджан» від 26 листопада 1938 році, він зазначав, що «Палестина належить арабам так само, як Англія належить англійцям чи Франція французам. Неправильно і нелюдяно нав'язувати євреїв арабам. Те, що відбувається сьогодні в Палестині, не може бути виправдане жодним моральним кодексом поведінки... Безумовно, було би злочином проти людяності принизити гордих арабів, щоби повернути Палестину євреям, частково або повністю, як їхній національний дім» (Gandhi, 1938). Водночас, там же, М. Ганді цілком слушно заявляв про те, що: «Благородніше було би наполягати на справедливому ставленні до євреїв, де б вони не народилися і не виросли. Євреї, народжені у Франції, є французами в тому ж сенсі, в якому християни, народжені у Франції, є французами…» (Gandhi, 1938).

У перші роки після здобуття незалежності, оскільки ІНК сформував уряд Республіки Індія, це бачення стало її офіційною позицією. У подальшому, така позиція залишалася важливим інституційним та ідеологічним прецедентом для всіх прем'єр-міністрів Індії, які приходили на зміну один одному (Blarel, 2014).

Варто відзначити, що на позицію першого прем'єр-міністра Індії Джавахарлала Неру (1947–1964) щодо підтримки у справі створення ізраїльської держави намагався вплинути й Альберт Ейнштейн, найвідоміший член світової єврейської спільноти. У листі датованому 13 червня 1947 року він апелював до Дж. Неру «…як до лідера руху за соціальне і національне визволення, з проханням визнати в сіонізмі подібний рух, реалізація якого, – на думку Ейнштейна, – сприятиме миру і прогресу на Сході» (Letter from Einstein…, 1947). Там же Ейнштейн, звертаючись до Неру, висловлював наступне сподівання: «Я вірю, що ви, які так важко боролися за свободу і справедливість, використаєте свій великий вплив для того, щоби задовольнити вимогу справедливості, висунуту народом, який так довго і так жахливо страждав від її заперечення» (Letter from Einstein…, 1947).

Відповідь Неру на лист Ейнштейна 11 липня 1947 року відображала його важкий моральний вибір у судженнях. Він не приховував цього і визнавав, що поведінка Індії була продиктована реальною політикою і відповідала її нагальним інтересам. Дж. Неру писав, що національним лідерам, «на жаль», доводиться проводити «... по суті егоїстичну політику. Кожна країна в першу чергу думає про власні інтереси... Якщо трапляється так, що якась міжнародна політика вписується в національну політику країни, тоді ця країна використовує сміливі слова про покращення міжнародного становища. Але як тільки ця міжнародна політика починає суперечити національним інтересам або егоїзму, тоді знаходять безліч причин, щоби не дотримуватися цієї міжнародної політики» (Nehru's Letter…, 1947). Далі Неру продовжував аргументувати у своєму листі: «Я зізнаюся, що, хоча я дуже симпатизую євреям, я також відчуваю симпатію до арабів... Я знаю, що євреї проробили чудову роботу в Палестині і підняли рівень життя тамтешнього народу, але одне питання мене турбує. Після всіх цих чудових досягнень, чому вони не змогли завоювати добру волю арабів? Чому вони хочуть змусити арабів проти їхньої волі підкоритися певним вимогам»? (Nehru's Letter…, 1947). Такі доводи індійського лідера безумовно заслуговували на увагу й вимагали необхідності достеменного розуміння ситуації у близькосхідному регіоні. Відмова Неру на прохання Ейнштейна відображала як реалізм, так і ідеалізм. Він мав дві вагомі причини голосувати проти Ізраїлю і підтримати вимогу Палестини щодо не поділу її території. По-перше, значна частина мусульманського населення Індії, як і мусульмани інших країн, була пропалестинською. Його голосування на користь Ізраїлю могло спричинити внутрішні заворушення. Пізніше підтримання Палестини також означало отримання підтримки арабських країн у конфлікті з Пакистаном у Кашмірі. По-друге, Індія виступала за деколонізацію і право на самовизначення. Неру вважав, що сприяння Ізраїлю і згода на поділ Палестини негативно вплине на міжнародний авторитет Індії (Barthwal, 2021).

Тому Індія була однією з 13 країн, які на спеціальній сесії Генеральної Асамблеї (ГА) Організації Об'єднаних Націй (ООН) 29 листопада 1947 року не підтримали план ООН щодо розділу Палестини на дві держави – арабську та єврейську (United Nations…, 1947). Також індійські дипломати 11 травня 1949 року на 207 пленарному засіданні ГА проголосували проти прийняття Ізраїлю до членства в ООН (Admission of Israel…, 1949).

Одначе, незабаром, Дж. Неру певною мірою змінив свою думку і 17 вересня 1950 року Індія де-юре визнала суверенітет Ізраїлю. Але щодо встановлення повноцінних дипломатичних стосунків тодішнє керівництво Індії вирішило зайняти вичікувальну позицію. З цього приводу Дж. Неру 1 жовтня 1950 року зазначав: «Ми б (визнали Ізраїль) вже давно, тому що Ізраїль – це факт. Ми утримувалися через наше бажання не розчаровувати наших друзів в арабських країнах» (Chakravarty,

2017). Серед чинників, які й надалі впливали на антиізраїльську позицію Індії, були традиційна підтримка палестинського народу, чутливість до проблем великої мусульманської меншини Індії, побоювання, що Пакистан розкритикує будь-яке зближення з сіоністською державою, солідарність з позицією Радянського Союзу і блоків неприєднання, а також зростаюча економічна залежність від арабських держав (Dash, 2024).

Попри все через кілька місяців після визнання Ізраїль відкрив торговельне представництво в Бомбеї, яке поступово перетворилося на консульську місію, і перший ізраїльський консул обійняв посаду в червні 1953 року. Значною мірою через фінансові обмеження та нестачу персоналу Індія не поспішала відкривати місію в Ізраїлі, хоча, коли на початку 1952 року очільник Міністерства закордонних справ Ізраїлю Вальтер Ейтан відвідав Індію, Неру висловлював готовність встановити дипломатичні відносини. Однак, низка регіональних і міжнародних подій перешкоджала будь-якій значущій взаємодії та порозумінню між Індією та Ізраїлем. Суецька криза 1956 року і нова дружба Неру з президентом Єгипту Гамалем Абдель Насером гальмували прогрес. Індійські лідери почали стверджувати, що для нормалізації відносин «час ще не настав». Початкова готовність і подальше небажання налагоджувати відносини залишалися одним з найбільш суперечливих аспектів тогочасної зовнішньої політики Індії (Kumaraswamy, 1998).

Під час перебування Індіри Ганді (1966–1977, 1980–1984) на посаді прем'єр-міністра Індія зайняла рішучу пропалестинську позицію. Пропалестинські та антиізраїльські дії були відповідною реакцією на потужну підтримку, яку США надавали Ізраїлю. До того ж І. Ганді під впливом активних антиіндійських настроїв, які проявляли Річард Ніксон і Генрі Кіссінджер під час кризи в Бангладеш, була схильна до більш жорсткої позиції щодо США. Вона мала добрі стосунки з Ясіром Арафатом, лідером Організації визволення Палестини (ОВП), хоча вони й не були такими особливими, як любив стверджувати Арафат, який називав її «моєю сестрою» (Gharekhan, 2014). У цей період Індія намагалася брати участь у різних ісламських конференціях, публічно засуджувала дії Ізраїлю і водночас надсилала медикаменти жертвам арабо-ізраїльських воєн. Також вона підтримала участь Організації визволення Палестини як спостерігача в ООН (Saaida, 2022). У 1974 році Республіка Індія стала першою неарабською державою, яка визнала ОВП єдиним представником палестинського народу. У наступному році в Нью-Делі було відкрито представництво ОВП, а в 1980 році були встановлені повноцінні дипломатичні відносини. (Dash, 2024). 10 листопада 1975 року Індія проголосувала за резолюцію ООН під № 3379, яка прирівняла сіонізм до расизму (Resolution adopted…, 1975). У тому ж році індійські дипломати стали співавторами проєкту резолюції ГА ООН від 8 жовтня, яка закликала ОВП до участі в дебатах ГА з палестинського питання. Саме постійні зусилля Індії та інших країн-однодумців дозволили Я. Арафату 13 листопада виступити на сесії ГА ООН з гучною промовою відомою як «Оливкова гілка». (Aripathy, 2012). Тоді ж на завершення виступу він заявив: «Сьогодні я прийшов з оливковою гілкою і рушницею борця за свободу. Не дайте оливковій гілці впасти з моєї руки…» (Arafat, 1974).

При цьому, у 1975–1977 роках, опозиційна «Народна партія Індії» («Бхаратія Джаната парті») виступила проти «надзвичайної політики» прем'єр-міністра І. Ганді, в результаті чого чимало прихильників Ізраїлю повернулися до індійського парламенту і породили в Єрусалимі очікування на зміну статус-кво (Saaida, 2022).

Раджив Ганді (1984–1989), який прийшов до влади у 1984 році, мав на меті модернізувати індійську економіку та армію. Його перебування на посаді ознаменувало відлигу в індійсько-американських відносинах, а візит до США у 1985 році послабив напруженість часів холодної війни та поглибив економічне і технологічне співробітництво (Sharma, 2024). Це позначилося й на індійсько-ізраїльських стосунках. Р. Ганді навіть зустрівся з прем'єр-міністром Ізраїлю Шимоном Пересом під час 40-ї сесії ГА ООН. Це була перша публічна зустріч між двома чинними прем'єр-міністрами двох країн. Ще однією ознакою змін було й те, що індійський уряд також вирішив послабити візові обмеження для громадян Ізраїлю й дозволив ізраїльській тенісній команді зіграти проти індійської в Нью-Делі на турнірі Кубка Девіса в липні 1987 року (Blarel, 2014).

Побіжно, у 1988 році Індія була однією з небагатьох перших країн, які визнали державу Палестина. Згодом, у вересні 1989 року, лідера ОВП Я. Арафата за сприяння міжнародному взаєморозумінню і добрій волі було нагороджено орденом Джавахарлала Неру. Нагорода передбачала грошову винагороду в розмірі 93 750 доларів США (Dash, 2024).

Загалом цей процес став невід'ємною частиною прагматичного, неідеологічного підходу до зовнішньої політики, який проводив наступний прем'єр-міністр Нарасімха Рао (1991–1996). Завершення холодної війни, послаблення міжнародної напруженості, готовність арабських країн

до мирних переговорів з єврейською державою та Мадридський мирний процес 1991 року дозволили Н. Рао проводити нову політику щодо Ізраїлю (Kumaraswamy, 1998). Вже 16 грудня 1991 року Індія проголосувала за скасування резолюції ГА ООН від 1975 року, яка характеризувала сіонізм як расизм (United Nations…, 1991). Стосовно Палестини, то Нью-Делі також намагався компенсувати своє відновлення відносин з Ізраїлем умовною підтримкою «Першої інтифади» – палестинського націоналістичного руху проти Ізраїлю в секторі Газа і на Західному березі річки Йордан у 1987–1993 роках. Уряд Рао представляв це, як баланс між «серцем» і «розумом»: коли серце було на боці Палестини, а розум схилявся до Ізраїлю (Choudhury, 2024).

Врешті-решт у 1992 році прем'єр-міністр Н. Рао оголосив про встановлення повноцінних дипломатичних відносин з Ізраїлем. Можливо, на цей крок вплинуло й те, що незадовго до цього Китай оголосив про встановлення дипломатичних взаємин з Ізраїльською державою. У будь-якому випадку перший термін правління уряду Рао ознаменувався розширенням індійсько-ізраїльських відносин у технологічній, культурній і особливо в оборонній сферах. Той факт, що Ізраїль постачав украй необхідні Індії боєприпаси під час Каргільської війни 1999 року, без сумніву, був важливим чинником. У той же час, хоча Індія і продовжувала надавати підтримку палестинській справі, але її інтенсивність зменшилася (Gharekhan, 2014).

Висновки. Зовнішня політика Республіки Індія після здобуття незалежності у 1947 році була значною мірою сформована прем'єр-міністром Джавахарлалом Неру, який започаткував антиколоніальний та антиімперіалістичний Рух неприєднання. Впродовж більшої частини другої половини XX століття Індія офіційно підтримувала Палестину та утримувалася від встановлення дипломатичних відносин з Ізраїлем, щоби зберегти свої відносини з арабськими країнами та здобути підтримку мусульманської меншини в країні. Водночас індійські лідери поступово визнавали важливість Ізраїлю як стратегічного партнера, особливо в питаннях військових технологій і торгівлі. Незважаючи на налагодження відносин з Ізраїлем, Індія продовжує офіційно підтримувати палестинське питання. Вона заявляє про свою прихильність до «рішення двох держав» і виступає за мирне врегулювання конфлікту, що показує прагнення Індії зберігати баланс у відносинах між двома сторонами конфлікту. Отже, еволюція зовнішньої політики Індії щодо Палестини та Ізраїлю в другій половині XX століття відображає зміни в міжнародних умовах, а також внутрішні стратегічні й економічні інтереси країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Admission of Israel to the United Nations – GA debate – Verbatim record. Two hundred and seventh plenary meeting, held at Flushing Meadow, New York, on Wednesday, 11 May 1949. URL: https://www.un.org/unispal/document/auto-insert-180950/ (Last accessed: 02.11.2024).
2. Arafat, Yasser. UN General Assembly speech. 1974. URL: https://en.wikisource.org/wiki/Yasser_Arafat%27s_1974_UN_General_Assembly_speech (Last accessed: 02.11.2024).
3. Aripathy, Sasmita. Indias palestine policy since 1992. 2012. URL: https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/40568 (Last accessed: 12.11.2024).
4. Barthwal, Namita, India's De-Hyphenated Policy vis-à-vis Israel and Palestine. 2021. URL: https://intpolicydigest.org/the-platform/india-s-de-hyphenated-policy-vis-a-vis-israel-and-palestine/ (Last accessed: 21.10.2024).
5. Blarel, Nicolas. The Evolution of India's Israel Policy: Continuity, Change, and Compromise since 1922. 2014. URL: https://academic.oup.com/book/12338/chapter-abstract/161888766?redirectedFrom=fulltext (Last accessed: 15.11.2024).
6. Blarel, Nicolas. Assessing US Influence over India–Israel Relations: A Difficult Equation to Balance? URL: 2017. https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09700161.2017.1330437#abstract (Last accessed: 15.11.2024).
7. Chakravarty, Pinak Ranjan. When Einstein tried to convince Nehru to support Israel... but failed. 2017. URL: https://www.orfonline.org/research/30081 (Last accessed: 16.11.2024).
8. Choudhury, Angshuman. Israel-Palestine and Myanmar: How PV Narasimha Rao's cold realpolitik eroded India's moral diplomacy. 2024. URL: https://scroll.in/article/1069480/israel-palestine-and-myanmar-how-pv-narasimha-raos-cold-realpolitik-eroded-indias-moral-diplomacy (Last accessed: 18.11.2024).
9. Dash, Satya Prakash. Israel-Palestine Conflict: Role of India & Major Global Players. 2024. URL: https://www.worldscientific.com/doi/10.1142/S2717541324500037?srsltid=AfmBOoprVKCZ9hFA4RJTOAnXwL9Ts-R1hE-fQ2cyk-FAszf6A_7bFQ4c (Last accessed: 02.12.2024).
10. Gandhi, Mahatma. The Jews In Palestine. Published in the Harijan 26-11-1938. URL: https://www.countercurrents.org/pa-gandhi170903.htm (Last accessed: 15.11.2024).
11. Gharekhan, Chinmaya. Tracing the course of India-Israel ties. 2014. URL: https://www.gatewayhouse.in/tracing-the-course-of-india-israel-ties/ (Last accessed: 21.11.2024).
12. Krishna, Vineeth. The Einstein-Nehru Exchange on Israel and Palestine. 2024. URL: https://www.constitutionofindia.net/blog/the-einstein-nehru-exchange-on-the-state-of-israel/ (Last accessed: 21.11.2024).

13. Kumaraswamy, P.R. Strategic Partnership Between Israel And India. 1998. URL: https://ciaotest.cc.columbia.edu/olj/meria/meria598_kumaraswamy.html (Last accessed: 16.11.2024).

14. Letter from Einstein to Jawaharal Nehru. 13-Jun-1947. Publication: Wordpress.com. Date: April 20, 2016. URL: https://worldpeace365.wordpress.com/2016/04/20/letter-from-einstein-to-jawaharal-nehru/ (Last accessed: 19.11.2024).

15. Nehru's Letter to Albert Einstein. New Delhi 11 July 1947. URL: https://www.thenehru.org/2022/05/nehrus-letter-to-albert-einstein.html (Last accessed: 12.11.2024).

16. Resolution adopted by The General Assembly. A/RES/3379 (XXX). 10 November 1975. Elimination of all forms of racial discrimination. URL: https://www.un.org/unispal/document/auto-insert-180327/ (Last accessed: 02.11.2024).

17. Saaida, Mohammed. India's Foreign Policy Shift towards Palestine and Israel. 2022. URL: https://www.researchgate.net/publication/365730268_India%27s_Foreign_Policy_Shift_towards_Palestine_and_Israel (Last accessed: 22.11.2024).

18. Sharma, Roopashree. The Evolution of India's Foreign Policy Since 1947. 2024. URL: https://www.jagranjosh.com/general-knowledge/the-evolution-of-india-foreign-policy-since-1947-1723640072-1 (Last accessed: 02.11.2024).

19. United Nations General Assembly. Resolution 181. November 29, 1947. URL: https://avalon.law.yale.edu/20th_century/res181.asp (Last accessed: 22.11.2024).

20. United Nations General Assembly. Resolution A/RES/46/48. Elimination of racism and racial discrimination. 16 December 1991. URL: https://digitallibrary.un.org/record/135193?ln=ru&v=pdf (Last accessed: 02.11.2024).

REFERENCES

1. Admission of Israel to the United Nations – GA debate – Verbatim record. Two hundred and seventh plenary meeting, held at Flushing Meadow, New York, on Wednesday, 11 May 1949. URL: https://www.un.org/unispal/document/auto-insert-180950/

2. Arafat, Yasser. UN General Assembly speech (1974). URL: https://en.wikisource.org/wiki/Yasser_Arafat%27s_1974_UN_General_Assembly_speech

3. Aripathy, Sasmita. (2012). Indias palestine policy since 1992. URL: https://shodhganga.inflibnet.ac.in/handle/10603/40568

4. Barthwal, Namita (2021). India's De-Hyphenated Policy vis-à-vis Israel and Palestine. URL: https://intpolicydigest.org/the-platform/india-s-de-hyphenated-policy-vis-a-vis-israel-and-palestine/

5. Blarel, Nicolas. (2014). The Evolution of India's Israel Policy: Continuity, Change, and Compromise since 1922. URL: https://academic.oup.com/book/12338/chapter-abstract/161888766?redirectedFrom=fulltext

6. Blarel, Nicolas. (2017). Assessing US Influence over India–Israel Relations: A Difficult Equation to Balance? URL: https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09700161.2017.1330437#abstract

7. Chakravarty, Pinak Ranjan. (2017). When Einstein tried to convince Nehru to support Israel... but failed. URL: https://www.orfonline.org/research/30081

8. Choudhury, Angshuman. (2024). Israel-Palestine and Myanmar: How PV Narasimha Rao's cold realpolitik eroded India's moral diplomacy. URL: https://scroll.in/article/1069480/israel-palestine-and-myanmar-how-pv-narasimha-raos-cold-realpolitik-eroded-indias-moral-diplomacy

9. Dash, Satya Prakash. (2024). Israel-Palestine Conflict: Role of India & Major Global Players. URL: https://www.worldscientific.com/doi/10.1142/S2717541324500037?srsltid=AfmBOoprVKCZ9hFA4RJTOAnXwL9Ts-R1hE-fQ-2cyk-FAszf6A_7bFQ4c

10. Gandhi, Mahatma. The Jews In Palestine. (1938). Published in the Harijan 26-11-1938. URL: https://www.countercurrents.org/pa-gandhi170903.htm (in English).

11. Gharekhan, Chinmaya. (2014). Tracing the course of India-Israel ties. URL: https://www.gatewayhouse.in/tracing-the-course-of-india-israel-ties/

12. Krishna, Vineeth. (2024). The Einstein-Nehru Exchange on Israel and Palestine. URL: https://www.constitutionofindia.net/blog/the-einstein-nehru-exchange-on-the-state-of-israel/

13. Kumaraswamy, P.R. (1998). Strategic Partnership Between Israel And India. URL: https://ciaotest.cc.columbia.edu/olj/meria/meria598_kumaraswamy.html

14. Letter from Einstein to Jawaharal Nehru. 13-Jun-1947. Publication: Wordpress.com. Date: April 20, 2016. URL: https://worldpeace365.wordpress.com/2016/04/20/letter-from-einstein-to-jawaharal-nehru/

15. Nehru's Letter to Albert Einstein. New Delhi 11 July 1947. URL: https://www.thenehru.org/2022/05/nehrus-letter-to-albert-einstein.html

16. Resolution adopted by The General Assembly. A/RES/3379 (XXX). 10 November 1975. Elimination of all forms of racial discrimination. URL: https://www.un.org/unispal/document/auto-insert-180327/

17. Saaida, Mohammed. (2022). India's Foreign Policy Shift towards Palestine and Israel. URL: https://www.researchgate.net/publication/365730268_India%27s_Foreign_Policy_Shift_towards_Palestine_and_Israel

18. Sharma, Roopashree. (2024).The Evolution of India's Foreign Policy Since 1947. URL: https://www.jagranjosh.com/general-knowledge/the-evolution-of-india-foreign-policy-since-1947-1723640072-1

19. United Nations General Assembly. Resolution 181. November 29, 1947. URL: https://avalon.law.yale.edu/20th_century/res181.asp

20. United Nations General Assembly. Resolution A/RES/46/48. Elimination of racism and racial discrimination. (16 December 1991). URL: https://digitallibrary.un.org/record/135193?ln=ru&v=pdf